

ל"ג בעומר

שזירת העובדות מרשב"י מחז"ל דבר לדבר

הקדמה

נאמר על רבי שמעון בר יוחאי שהיה מלומד בניסים (מעילה י"ז), חי בהנהגה של מעל הטבע. איננו מבינים את הנהגתו של אדוננו רבי שמעון בר יוחאי אולם עלינו ללמוד למה ששיך אלינו את מה שאמרו לנו חז"ל, כשם שאת תורתו איננו מבינים, אולם עלינו ללמוד ולקיים, כך את הנהגתו עלינו ללמוד, ולעבוד לקיימה.

סיפור א'

רשב"י למד מרבו ר"ע תוך סכנת נפשות – בגלל שידע שה' שומר על כל מי שלומד תורה, ולכן לא פחד.

הגמ' אומרת שרבי עקיבא לימד כ"ד אלף תלמידים וכולם נפטרו עד שבא לרבתינו שבדרום ומהם רשב"י

ומספרת הגמ' בפסחים, שאסרו את רבי עקיבא (על זה שלימד ברבים ופפוס מחה בו ונתפס על דברים בטלים ושב בתשובה.)

אחר 12 שנה שלמד רשב"י אצל ר"ע הלך ללמוד אצלו תורה בכלא ורבי עקיבא לא רצה ללמדו בכדי שלא לסכנו.

ואמר לו רשב"י שאם לא ילמדו יאמר ליוחאי אבא שימסרנו למלכות!!!

אמר לו בני, יותר ממה שהעגל
בסכנה.

איננו מבינים בזה אבל רואים
המלכות.

ר"ע גם לא פחד מהמלכות וכ
וכמעשה הידוע מפפוס שלבסוף
הי שהוציאו את רבי עקיבא לו
מלכות. וכשהיה בכלא, בא רשב'
עליו ולא רצה לסכנו, וכנראה י'
אצל רשב"י לא היו חשבונות כלי

הגמרא אומרת : ואמאי קרו ליה

ורבי יוסי ורבי שמעון, ויתבי יהודה בן גרים גביהו
פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו תקנו שווקים תקנו גשרים
תקנו מרחצאות
ר' יוסי שתק

נענה רשב"י ואמר כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן תקנו שווקין
להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמן גשרים ליטול מהן מכס

**ביאור הגמרא : רשב"י אמר שכל מה שהרומאים עושים לעצמם דואגים –
בגלל שהאמין שה' שומר עליו ולא פחד לומר את האמת לאמיתה.**

אולי מכח המבט הנ"ל שכל העו
עשו לצורך עצמם ולא היה ו
מסתדרים גם בלי השרות של הו
לישראל, אלא להם בלבד.

[ואם היו עושים הכל בחינם היד
בו בזמן שמנצלים אותם לממון
שום הכרת הטוב אליהם!] רבי
גלי. אולם רשב"י חונך בזה או
המדרש צריך להגיע לאנשי הרחו

ובאמת כן מצינו לעיל בגמ' שנ
שאומרים כל מה שעשינו לא ע
שקרנים, אלא שוטים כי אינם י
לישראל.

רשב"י חידש מבט חדש על כל התקופה, יהודה בן גרים לא חיזק בזה כראוי את
בני ביתו וי"א את תלמידיו והתחילו לדבר על זה וזה הודלף החוצה והגיע
למלכות.

(וגזרו שרבי יהודה יהיה ראש המדברים, רבי יוסי יגלה מפני שאינו מביא
תועלת או נזק למלכות. ורשב"י יהרג.)

רשב"י הסתתר במערה וה' נר

בנ

הגמרא אומרת: הלך יהודה בן ג

אמרו : יהודה שעילה יתעלה, יו

אזל הוא ובריה טשו בי מדרשא,

דמיא וכרכי, כי תקיף גזירתא א'

לה ומגליא לן, אזלו טשו במערת:

איתרחיש ניסא איברי להו חרובז

צואריהו בחלא כולי יומא גרסי,

מנייהו כי היכי דלא ליבלו.

איתבו תריסר שני במערתא.

אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא אמר מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר

ובטיל גזירתיה נפקו חזו אינשי דקא כרבי וזרעי אמר מניחין חיי עולם ועוסקין

בחיי שעה כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף יצתה בת קול ואמרה להם

להחריב עולמי יצאתם חיזרו למערכתכם.

ומי ניצח התורה ולומדיה או מלכות רומי המפורסמת ?

רשב"י נסתתר במערה ואכן כשיטתו הקב"ה הצמיח לו עץ חרובין שנתן פירות

מיד. [ויש להדגיש שצמח בנס] ובשבת נהפך לתמרים ומעין מים לשתיה.

[ודאי נהפך כבר בערש"ק בשנ
למשך השבוע, יתכן שגם מה שני

פעם אחת שלחו לו שאלה עם י
יונת דואר אלא ע"י נס שהרי שוי

כאשר יצא מן המערה לא הבי

היום, וכל ו

הגמרא אומרת : הדור אזול א'

בגיהנם י"ב חדש יצתה בת קול ו:

כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוד

אמר לו בני די לעולם אני ואתה.

בהדי פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני אסא ורהיט בין
השמשות, אמרו ליה הני למה לך, אמר להו לכבוד שבת, ותיסגי לך בחד, חד
כנגד זכור וחד כנגד שמור. א"ל לבריה חזי כמה חביבין מצות על ישראל יתיב
דעתייהו.

ביאור : כשרשב"י ור"א יצאו מן המערה התפלאו כיצד אדם מבזבז זמנו בעסקי
שעה שיכנס למערה וה' יספק לו כל צרכו. יצאה ב"ק ואמרה להחריב עולמי
באתם, הרי הרמב"ם אומר לולי המשתגעים היה העולם חרב, וכנ"ל

וכן הרבה עשו כרשב"י ולא ז
 לרבים רק ליחידים בכל דור. חזו
 וחזרו למערה י"ב חודש כמש
 כרשעים ?

וביאר שאין מצוה להכין ז
 איש שרץ עם ההדסים הראה י
 בשלמות שיהיה ריח טוב כנגד ה
 המצוות של השבת, וכשראה שנ
 (וכנראה שר"א כלל לא הכיר ז
 צדיק יסוד עולם...)

ותבע גם מאחרים לסמך על נ
 ישמעאל ורשב"י שר"י אומר ש:

כן תורה מה תהא עליה ? הרי אי אפשר ללמוד כשעוסקים בקניני העולם, ועל
 כרחו מגיע לתשובה שאם קיבלנו תורה מחוייב המציאות שיהודי צריך לעסוק
 בתורה בלבד ויזכה שאחרים ידאגו לפרנסתו ! שבזמן שישראל עושין רצונו של
 מקום יתקיים בהם הפסוק ועמדו זרים ורעו צאנכם, אבל כשאין עושין רצונו
 של מקום יוטל עליהם צרכם ועוד יוטל עליהם לעבוד לגוים הגויים.
 כי יהודי שצריך להתעסק לפרנסתו זו קללה כמו יהודי שמשועבד לגוי. כי מה
 שצריך להיות זה שהיהודי לומד ומי יעשה את עבודות הבית ופרנסה - ועמדו
 זרים ורעו צאנכם, וכך יהיה לעתיד לבא.

(כיצד מוסבר שיעבדו בשבילו
בהתנדבות ועוד שמחים שיש מד
כל בית של יהודי ורואים זאת!
מקום הגוים ישמחו לעזור לנו לי

ואולי לכן עולים לציון הרשב"י]

במדרש רבה שה"ש פ"א אומר
פוקדים עקרות.

היה רגיל בניסים והתרפא מפ

הגמרא אומרת: שמע ר' פנחס בן יאיר חזוניה, ונפיק לאפיה, עיניה רבי בניה
הוה קא אריך ליה לבישריה חזי דהוה ביה פילי בגופיה הוה קא בכי וקא נתרו
דמעת עיניה וקמצוחא ליה
א"ל אוי לי שראיתך בכך א"ל אשריך שראיתני בכך שאילמלא לא ראיתני
בכך לא מצאת בי כך
דמעיקרא כי הוה מקשי ר"ש בן יוחי קושיא הוה מפרק ליה ר' פנחס בן יאיר
תריסר פירוקי
לסוף כי הוה מקשי ר"פ בן יאיר קושיא הוה מפרק
ליה רשב"י עשרין וארבעה פירוקי

רשב"י טיהר את נ

אמר הואיל ואיתרחיש ניסא איזי
 רב שלם בגופו שלם בממונו שי
 תיקן להם ושמואל אמר שווקים
 [למרות שכל העולם הוא נס, ז
 לרווחת אנשי העיר כהודאה על ז
 אמר איכא מילתא דבעי לתקוני
 [דף לד.] ואית להו צערא לכהנינ
 טהרה

א"ל ההוא סבא כאן קיצץ בן זכ:
 דהוה קשי טהריה וכל היכא דהוד
 אמר ההוא סבא טיהר בן יוחי ביו

א"ל אילמלי (לא) היית עמנו ואפי' היית עמנו ולא נמנית עמנו יפה אתה אומר
 עכשיו שהיית עמנו ונמנית עמנו יאמרו זונות מפרכסות זו את זו תלמידי חכמים
 לא כל שכן יהב ביה עיניה ונח נפשיה.

[במדרשים יש שכל מת צף למעלה וקברו אותו במקום אחר, וממילא ל"ש מה
 שאמר אותו מין כפשוטו שהוציא לעז כבגמרא, אלא הלך אותו מין וטמן שם
 מת, ואמר רשב"י עליונים למטה ותחתונים למעלה, וכהרף עין קם המת לתחיה
 ונקבר אותו מין.]

נפק לשוקא חזייה ליהודה בן ג
ועשהו גל של עצמות: [צ"ב מה
עליו, ואולי חשש מהנהגתו שעז
הוא מסכם את שלום הציבור.

וכך גם הראה לתלמידיו בקעה נ
לחו"ל להרוויח זהב אלא כל מי
אנו לומדים תמיד תורה בעזהשי"
והציל את בני אחותו ממס ע"י צו
וביטל הגזירה (מעילה י"ז)

ירושלמי - פסחים

רשב"י במערה קיבל מוסג של בלתי לה' לבדו, אומר רשב"י שהיה מבקש על
בני העולם שיהיה להם ב' פיות כי כיצד אפשר בפה שהוגה בהבלי העולם
ללמוד תורה ??? ושוב אומר שלא כדאי כי כמו שבני אדם מקלקלים את הפה
האחד כן יקלקלו את הפה השני.

קנין התורה ע"י יסורין

עיין להגיד פרשת שמיני עמ' 301 מהגר"י גלינסקי שליט"א

[והוספות המאמר שלפנינו] ומצ

1. ר"ע ורחל.

2. רשב"י במערה.

3. משל על נפוליו

4. את אשר יאהב ו

5. אשרי הגבר אש

6. רשב"י לשיטת

בעולם הבא.

קשה מדוע לא סיפק לו ה' צרכיו יותר בהרחבה אלא מתוך דחק ויסורין ? למה לא שלח ד' עורבים שיביאו לו בשר ובגדים וכמו ששלחו חכמי ישראל את היונה עם שאלה ?

והתשובה שכשיצא אמר רפב"י אוי לי שראיתך בכך א"ל אשריך שראיתני בכך שאלמלי ראיתי בכך וכו'.

כי יש קשר בין הסיגופים לבין העליה בתורה. העליה בתורה באה מעמל בתורה. וכמו שאמר רשב"י אומר בברכות ה. שתורה נקנית מתוך יסורין. ניסים כן, אבל לא באופן שימנענו מתורה.

וד' עשה להם נס אבל נס רק
יותר ובגדים אין וכו' וכך נפצע כ
מי שזוכה זוכה ל"אשרי הגבר אז

כשרבי יוסי בר"ש נפטר לא הרג
אלא שלא היה בצער מערה.

רשב"י לשיטתו כשתלמידו יצא
זהב תקבלו כמו שתחפצו. אבל
לא כמו שמובן שזהב זה יחסר ל
להם בשכרם לעוה"ב.

כשהנסיון קשה יותר מקבלים הרבה יותר שכר, לפום צערא אגרא, ודע
שהשכר לפי הצער. משל לטחינת חיטים בריחים של יד, כמה שמרחיב את פתח
שחרור החיטים הטחינה קשה יותר, אולם ההספק רב.
מתי לא כדאי להכביד ? אם רואה שדאינו עומד ביסורין, כלומר שכורע ורובץ
תחת משא היסורין, נמצא שבמקום להוסיף לו שכר זה מוטט אותו !
וזה שמצינו בגמרא בברכות ששאלו חביבין עליך יסורין.
ואומרת הגמרא שיראה שלא יהיה מהם ביטול תורה.
מסופר שהחפץ חיים דיבר עם הקב"ה ואמר אני יודע שאתה מעכב את הגלות
לטובתנו ולזכותנו, אולם אנו מוותרים לך העיקר שתביא כבר את הגאולה !!

מתי הוא אמר את זה ??? לפני :

בכמה ארצות.

ובעצם תפילתו זו מבוססת על הר

פריי

ר' שלמה זוילער היה לבוש כמי

וקיבל והניח אותו בארון, והמשיך

את הבגד ? וענה כל הנאה בעולם

עמל הת

קשה מדוע רשב"י היה צריך כ"

בשר צונן ובגדים להחלפה – שז

אלמלא ראיתיני בכך לא ראיתיני

להרפא כי אם ע"י נס הוא הב

שתהיו עמלים בתורה.

ונראה שהתורה היא חיי היהודי ועומדת בסתירה לחיי תאוות ולכן כ"כ קשה

ללמוד תורה משום שזה סתירה לתאוות. תורה ועמל הם לא שני דברים אלא

היינו הך : התורה באה מתוך עמל.

וזהו שנאמר בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה –

העבדות נמצאת דוקא בתורה. התורה אינה הולכת עם תאוות ואדרבה אותם

יסורים של רשב"י במערה הם הם העלו את דרגתו בת"ת. זה יצר את התורה.

וזהו מה ששנינו עד שמתפלל
מעדנים שלא יכנסו לתוך גופו.

ואכלתם לחמכם לשובע. אוכל

מדוע צריך ברכה שיאכל קמעו
לתורה, ולכן קיבלנו ברכה שני
שאדם נזקק לעדן את גופו כדי
הבורא יתברך, וזה מה שנתברכו

ועד כדי כך מגיעה חשיבותה של
לזכיה בתורה.

ונראה עפ"י מעשה שהיה פעם :

בישיבה שלמד עם אברך אב לכמה ילדים, אותו בחור ישב על סוגיה בעיון כמה
ימים ולילות וכשהעלה בחיכו חידוש טוב החליט להציגו בפני החברותא, אותו
חברותא בהחלט לא עלה עליו ברמתו בלימוד, והקשיב לכל הבעיות וביקשו
להמתין שינסה לפענח את הפתרון לבד, והנה עד סיום הסדר כבר הגיע לכל מה
שהגיע הבחור במשך כמה ימים, אותו בחור נשבר ועלה לחזון איש לשאול
אותו מה המהלך כאן, וענה לו החזון איש : לך שיש הרבה זמן נדרש לך הרבה
זמן להקיף את הסוגיה ואילו לאותו אברך שיש מעט זמן הקב"ה מסייע לו
שיבין בזמן שיש לו.

ולהנ"ל הדבר מוסבר פשוט הצ
לעשות את **היגעת** שלו וע"י מגיז

שמעתי מהגרי"י בורודיאנסקי
באופן שלא יוכל כ"א ללמדה ב
נהנה במהירות מהמסקנות והחזי
בתורה.]

^

התביעה על בני אברהם יצחק ו
קיבל סריטה באיזו התגוששות סו
צריך להיות אחרת מכולם.

לעמול להיות בן עליה.

רשב"י אמר שהוא ובנו בני עליה. "אם שנים הם אני ובני מהם" וקשה מפני מה היה
כ"כ ברור לו שאני ובני מהם ? ומבארים שהיות ופירשו מכל ישראל התעלו כמה
שיכולים להתעלות משא"כ אלו שנשארו עם הכלל. הציבור ודאי אינם בני עליה
"ראיתי בני עליה והם מועטים" רק אלו שנתרוממו מהציבור.

וכשלו **איש באחיו** ובגמ' **איש בעוון אחיו**, ומפרשים שאחד בא השכם לתפילה כמו
שצריך ורואה שהוא הראשון, למחרת מאחר ולמחרת חלילה מאחר יותר, משא"כ

רשב"י לא הביט על אחרים ומגלה
במערה כי זה סוד ויסוד העליה והרו

מז

ענין המדורה שנהגו להדליק בל"ג !
רשב"י עוסק בנסתרות היתה יורז
דירידת אש מן השמים היא דרגה נ
כרשב"י [שהיתה תורתו אומנותו ו
שום שייכות וענין לזה.

אמנם האמת אינה כן, דהנה בברכו
לב נינהו דקא חזו יקרא דאורייתא
ובתוס' שם (ד"ה תרי) פירשו בשם
על התומדים בירחי כלה [אדר ואלו
כל השנה בפרנסתם, מ"מ כשבאו לי

ולכך אנו מדליקים מדורה זו, לזכור את אש תורתו של רשב"י, ולידע שגם אנו יכולים
לשאוף ולהגיע לדרגה זו.

[סיפר אחד העוסקים עם אחינו שבשדות שהם הפליטו כמסיח לפי תומו "אתה שיודע
הנך ללמוד דף גמרא לבד בודאי אתה לומד כל היום!" צריך לדעת להעריך מה שזכינו
שיש לכל אחד ב"ה, יש יהודים שאפי' אם רוצים ללמוד חומש רש"י לבד לא יודעים].

התורה מבטלת את כל ההבלים

מדורה ענקית ניצבת על עמדה קרשים מכל השכונה...

דבר אחר וישב יעקב הפשתני
 אנה יכנס כל הפשתן הזה ?
 ממפות שלך ששורף את כולו
 כיצד תוך כמה שעות כל העיר
 כל ההבלים הכל כעשן יכלה,
 נמחק ונעלם רק תורה.

ת

קי"ל דאם שכת לספור יום אח
 תפ"ט ס"ח). [דחיישינן למ"ד ז
 אחד שוב אינם תמימות].
 ענין הקפידא הגדולה בזה, שחיו
 חיסר אפילו אחד אינו יוצא יד"
 הוא הכנה למתן תורה, וא"א לק
 והיינו בארבעים ותשעה ימים קודם למתן תורה.

וזהו שנרמז כאן שאם חיסר אפי' יום אחד, שוב אינו מוכן לקבלת התורה.